

Felles satsing på Ellingsrudskolene

Hanne Baakind Olsen

Bakteppe

- Idé fra Bakås skole om et samarbeidsprosjekt
- Møte Elingsrudskolene med samarbeidspartenere juni 2023
- Møte med skoleeier august 2023
- Møte med Dembra, Oslomet høsten 2023
- Strategisk plan, seminar november 2023
- Satsingen behandlet i driftstyrene og MBU
- Møte med aktuelle samarbeidspartnere februar 2024
- Innvilget midler mars 2024 til samarbeid med OsloMet og Hanne B Olsen som prosjektleder
- Workshop i ledergruppene
- Felles oppstart i personalet, 5. juni 2024
- Felles kick off – seminar på Holmen Fjordhotell, Plandager i august 2024

Bakteppe

- ▶ Gjennomført ståstedsanalyse og risikovurdering på ulike nivåer
- ▶ Gjennomført felles foreldremøter
- ▶ I etterkant av foreldremøtene har FAUene organisert seg og det blir gjennomført felles FAU møte i januar
- ▶ Oslo Met og Dembra er i gang ute på skolene – planlegger, gjennomfører og evaluerer undervisning om kontroversielle temaer
- ▶ Hanne alternerer på skolen etter fastsatt syklus.

Veien videre

- ▶ Elevstemmen hentes ut igjennom elevrådet og felles opplegg for hele skolen
- ▶ Rektor har kick off med elevene
- ▶ Lærerne gjennomfører opplegget "drømmeskolen" med klassene
- ▶ Plangruppeseminar i november -
- ▶ Kommunikasjonsavdelingen i UDE skal hjelpe oss med felles visjonsarbeid
- ▶ FAU – felles foreldremøte 6.januar

Vi ønsker:

- å bygge et sterkt fellesskap så alle opplever stolthet av å høre til Ellingsrud.
- å ha kunnskap og forståelse om ulike kulturer, samt det å leve i og mellom flere kulturer.
- å øke toleransen for ulike verdier og verdsette mangfold som en ressurs.
- å ha trygghet i hvordan vi skal møte ulike verdier og kontroversielle temaer som dukker opp planlagt eller spontant i skolehverdagen.
- å tilrettelegge for en relevant og meningsfull skolehverdag for vår elevgruppe.
- å tilrettelegge for et mer likeverdig skoletilbud så vi gir alle elever lik tilgang til opplæringen.
- å utvikle sterke profesjonsfellesskap.
- å skape trygghet i skole- hjem samarbeid.
- å bidra til at alle barn og ungdom får bedre oppvekstsvilkår.
- å synliggjøre en tydelig felles satsing for hele lokalmiljøet, elevene og familiene.

Hvorfor fellessatsing på Ellingsrud?

- ▶ Ellingsrud skal bli det beste stedet å vokse opp; et sted du opplever som trygt, inkluderende og utviklende.
- ▶ Nærmiljøet og skolemiljøet er gjensidig avhengig av hverandre og påvirker hverandre.
- ▶ Skolene «får verden inn i klasserommet» og kontroversielle temaer som vekker mye følelser er en del av hverdagen.
- ▶ Skolene har et stort mangfold i en bydel med sosioøkonomiske ulikheter og lavere levekårsindikatorer enn gjennomsnittet i Oslo. Dette er ytre faktorer vi ser er med på å utfordre oss i å oppfylle retten til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring.
- ▶ Bydelstjenestene er viktig for barn, ungdom og familiene på Ellingsrud, derfor ønsker vi et tett og nært samarbeid med de aktuelle aktørene.

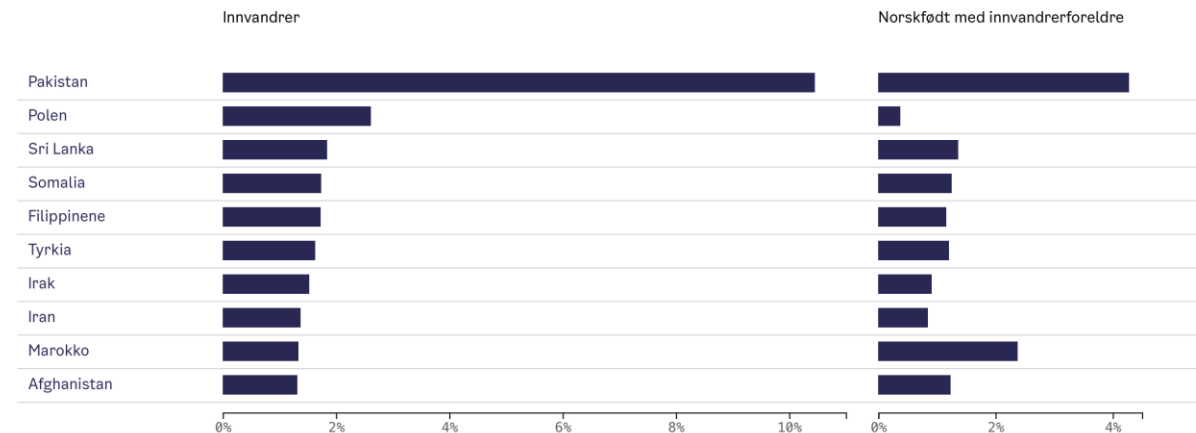
Hanne Baakind Olsen

Landbakgrunn

Andel Antall Historisk (andel) Historisk (antall)

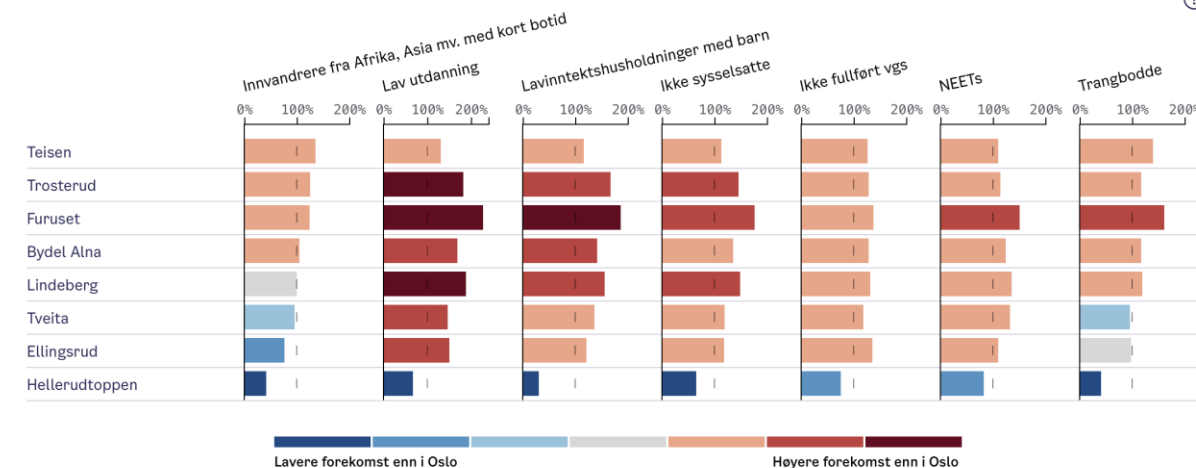

Personer etter landbakgrunn og innvandringskategori (10 største grupper etter landbakgrunn) i Bydel Alna (2024)

Levekår

Sammenlignet med Oslo Sammenlignet med bydelen

Lavere forekomst enn i Oslo Høyere forekomst enn i Oslo

Opplæringsloven

Felleskolen er en del av grunnmuren i den norske velferdsstaten og legger til rette for at alle barn skal få like muligheter til utdanning uavhengig av hvor de bor, sosial bakgrunn, kulturell og etnisk bakgrunn, funksjonsevne, seksuell orientering og kjønn. Opplæringsloven skal være et solid rammeverk som sikrer alle en opplæring av høy kvalitet, et trygt læringsmiljø, og medvirkning i forhold som gjelder en selv.

www.udir.no

Hanne Baakind Olsen

Oslo

Øystein Stette (red.)

Ny opplæringslov 2024

Med forarbeider og lovspeil

FAGBOKFORLAGET

Prinsipper for læring, utvikling og danning

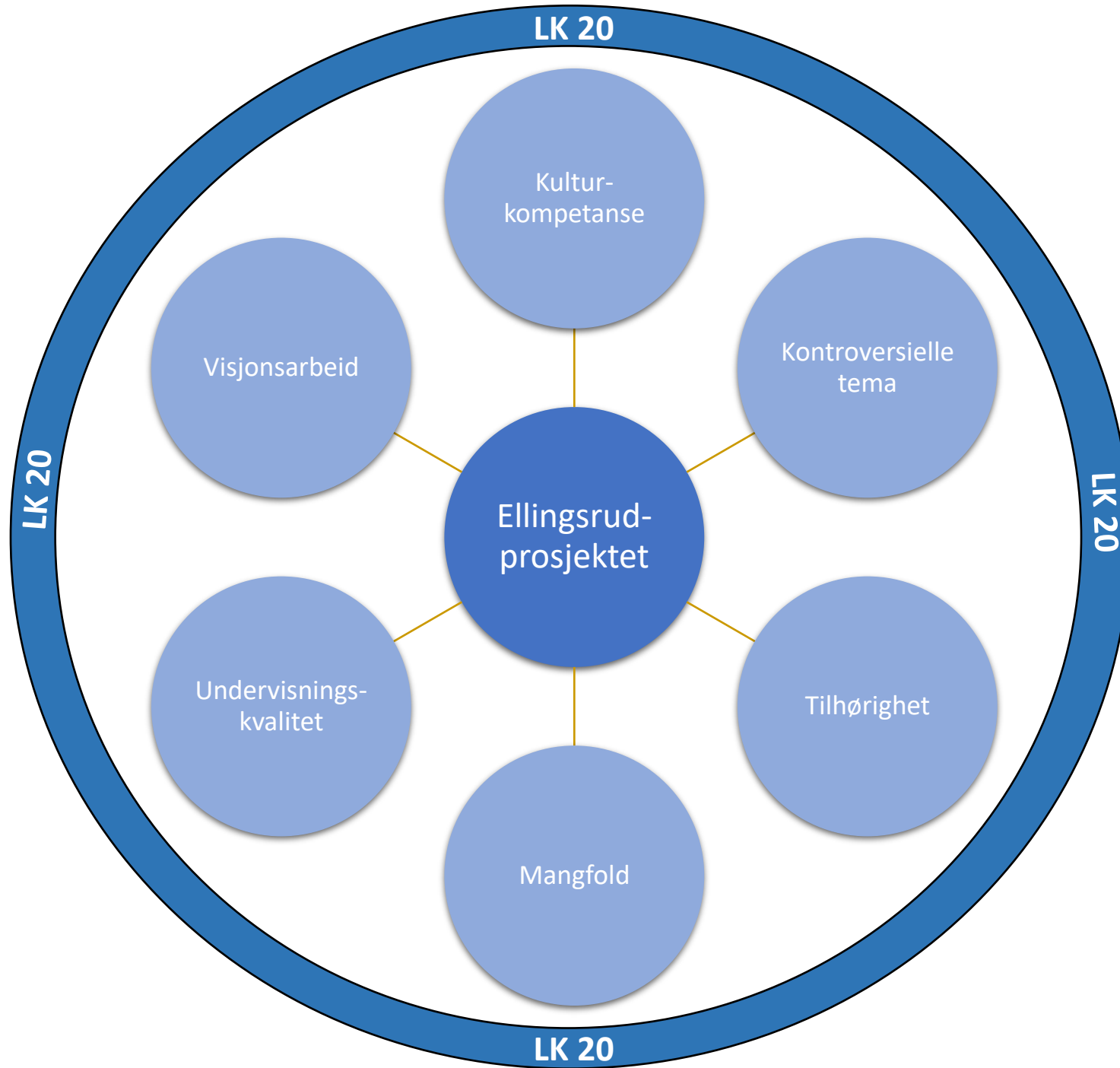
Dialog står sentralt i sosial læring, og skolen skal formidle verdien og betydningen av en lyttende dialog for å takle motstand. I møte med elevene skal lærerne fremme kommunikasjon og samarbeid som gir elevene mot og trygghet til å ytre meninger og til å si ifra på andres vegne. Å lære å lytte til andre og samtidig argumentere for egne syn gir elevene et grunnlag for å håndtere uenighet og konflikter, og for å søke løsninger i fellesskap.

(Overordnet del, LK20)

Læreplanverket for
KUNNSKAPSLØFTET
Grunnskolen **2020**

LK 20

Kultur-kompetanse

Kontroversielle tema

Ellingsrud-prosjektet

Tilhørighet

Mangfold

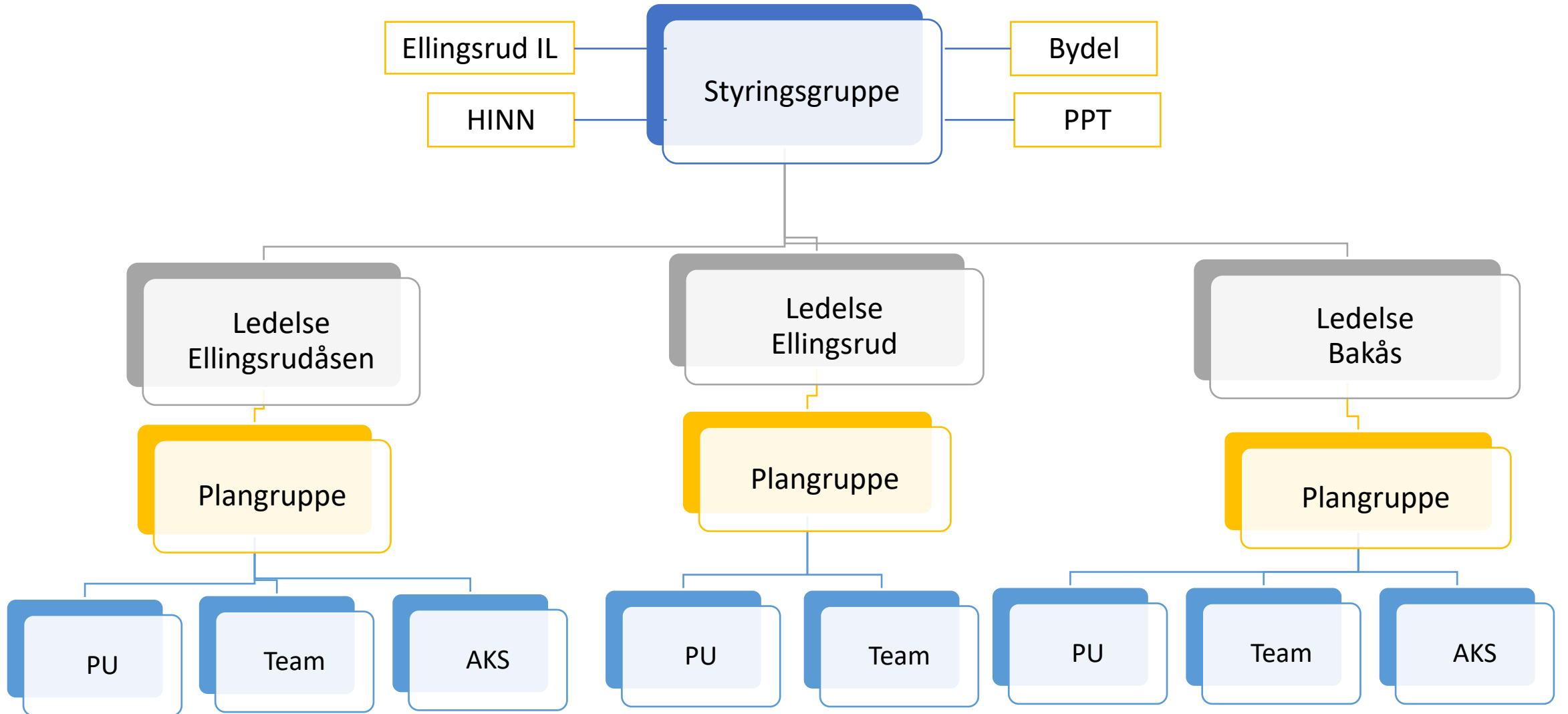
Undervisnings-kvalitet

Visjonsarbeid

LK 20

LK 20

LK 20

Strategisk kart 2024-2027

Visjon

I Oslo skal alle barn og unge ha en trygg og inkluderende oppvekst med like muligheter. Familiene skal få god støtte og hjelp, så raskt som mulig. Barn og unge skal selv oppleve at hjelpesystemene er nyttige, trygge og samarbeidende. Oslos barnehager og skoler skal ha høye ambisjoner og forventninger til den enkeltes faglige og sosiale utvikling og motivere til lek, læring, nysgjerrighet, engasjement og kreativitet. Barn og unge skal oppmuntres til å delta i utvikling av et demokratisk og bærekraftig samfunn.

Kjennetegn ved Osloskolen er

- ➔ høye ambisjoner og forventninger til den enkelte elev for å sikre faglig og sosial utvikling
- ➔ trygge og varme skoler som gjenspeiler verdigrunnlaget i LK20
- ➔ tillitsbasert styring og ledelse
- ➔ ytrings- og åpenhetskultur som sikrer medvirkning fra elever, ansatte, tillitsvalgte og foresatte

Mål

Flere elever og lærlinger skal fullføre og bestå videregående opplæring og være godt forberedt til høyere utdanning og arbeidsliv.

Elever og lærlinger skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep.

Alle elever skal ha grunnleggende ferdigheter tidlig i skoleløpet, og ferdighetene skal videreutvikles gjennom hele det 13-årige løpet.

Elevenes kompetanse i og på tvers av fag skal utvikles gjennom medvirkning, dybdelæring, etisk og kritisk tenkning.

Elever og lærlinger skal møte medarbeidere med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte.

Kapasiteten i skole- og læreplasser skal møte forventet vekst i antall elever og lærlinger, og byggene skal bidra til et trygt og inkluderende læringsmiljø.

Strategiske virkemidler

Profesjonsfelleskap

Osloskolen skal utvikle gode profesjonsfelleskap.

Kvalitetsforbedring

Osloskolen skal arbeide kontinuerlig med kvalitetsforbedring og sikre effektiv ressursutnyttelse.

Samarbeid

Osloskolen skal samarbeide internt og eksternt om et felles ansvar for elevenes helse, trivsel og læring.

Rekruttere & beholde

Osloskolen skal rekruttere og beholde høyt kvalifisert personale.

Digitalisering

Osloskolen skal ha digitale løsninger som er enkle, tilgjengelige og læringsfremmende.

Aktivitetsskolen

Aktivitetsskolen skal bidra til å styrke elevenes motivasjon, mestringsfølelse, norskspråklige ferdigheter og læring gjennom økt deltakelse og kvalitet.

Mye godt forebyggende arbeid i god undervisning (hver enkelt elevs opplevelse av faglig og sosial støtte),

Vinne hjerter, voksne har relasjonsansvaret og er rollemodeller

Omsorgsfull kontroll, organisering som fremmer elevenes tilhørighet og trygghet

Skolen og lærer har relasjonsansvaret. Trygge på at barna har det bra og trives på skolen

Klassedefelleskap, et gyldig vi. Vi tar vare på hverandre og bryr oss.

Felleskapede didaktikk

Inngangsbilletten er tilgjengelig for alle
startoppgaver?

Klassedialog som tar høyde for forskjeller

Verdsetting av det som fremmer læring,
fremfor læringsresultater

Åpne og rike oppgaver
så ofte det lar seg gjøre

Aktivitet i oppgavene

Kreativitet og produksjon
fremfor reproduksjon

Medvirkning i planlegging, gjennomføring og vurdering

Lære sammen så ofte som mulig; i par, i grupper eller alle sammen (særlig når noe er nytt og vanskelig)

Skaffe seg feedback fra elevene hyppig nok, og bruke den til å justere kursen

Vurdere det som hemmer og fremmer læring kontinuerlig

Felleskapede didaktikk

Inngangsbilletten er tilgjengelig for alle
startoppgaver?

Klassedialog som tar høyde for forskjeller

Verdsetting av det som fremmer læring,
fremfor læringsresultater

Åpne og rike oppgaver
så ofte det lar seg gjøre

Aktivitet i oppgavene

Kreativitet og produksjon
fremfor reproduksjon

Medvirkning i planlegging, gjennomføring og vurdering

Lære sammen så ofte som mulig; i par, i grupper eller alle sammen (særlig når noe er nytt og vanskelig)

Skaffe seg feedback fra elevene hyppig nok, og bruke den til å justere kursen

Vurdere det som hemmer og fremmer læring kontinuerlig

Hvilke barrierer kan være til hinder..

- ▶ Skole – hjem samarbeid
- ▶ Markeringer (Pride)
- ▶ Høytider
- ▶ Språk
- ▶ Mat

Hvilke barrierer kan dere identifisere på egen skole?

Skolemiljø som *fremmer* helse, trivsel og læring

- ▶ En opplevelse av å ha verdi
  - Andre liker meg, stoler på meg, hjelper meg, lar meg bidra, tåler meg
- ▶ En opplevelse av å høre til
  - Jeg er betydningsfull for noen andre, og noen andre er betydningsfulle for meg
- ▶ En opplevelse av å mestre
  - Jeg får til de oppgavene jeg skal gjøre
  - Jeg klarer å lære meg noe nytt

Overordnet del – 1.2 Identitet og kulturelt mangfold

«Gjennom alle tider har det norske samfunnet blitt påvirket av ulike strømninger og kulturtradisjoner. I en tid der befolkningen er mer sammensatt enn noen gang, og der verden knyttes tettere sammen, blir språkkunnskaper og kulturforståelse stadig viktigere. Skolen skal støtte utviklingen av den enkeltes identitet, gjøre elevene trygge på eget ståsted, samtidig som den skal formidle felles verdier som trengs for å møte og delta i mangfoldet, og åpne dører mot verden og fremtiden.»

Verdigrunnlag

Mangfold og inkludering.

Respekt for ulikhet og anerkjennelse av mangfold skal legges til grunn for arbeidet i SFO. Gjennom å anerkjenne barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer kan SFO bidra til at barna får utviklet et positivt forhold til seg selv og til egen og andres kultur og erfaringsbakgrunn.

Demokrati og fellesskap.

SFO skal fremme demokrati, motarbeide alle former for diskriminering og bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og likeverd. SFO skal bidra til at barn møter og ser verdien av et likestilt samfunn der alle har mulighet til å bli sett og hørt.

(Rammeplan for SFO)

Menneskeverdet.

Alle elever skal behandles likeverdig, og ingen elever skal utsetter for diskriminering. Elevene skal gis likeverdige muligheter slik at de kan ta selvstendige valg. Skolen skal ta hensyn til mangfoldet av elever og legge til rette for at alle får oppleve tilhørighet i skole og samfunn. Vi kan alle oppleve at vi skiller oss ut og kjenner oss annerledes. Derfor er vi avhengige av at ulikheter anerkjennes og verdsettes.

Demokrati og medvirkning.

Alle deltakere i skolefellesskapet må utvikle bevissthet om både minoritets- og majoritetsperspektiver og skape rom for samarbeid, dialog og meningsbrytning. Arbeidet med å dyrke mangfoldet på den ene siden og inkludere den enkelte på den andre krever et bevisst verdisyn og utøvelse av profesjonelt skjønn.

(LK20, Overordnet del)

Hvorfor fellessatsing på Ellingsrud?

- De tre skolene på Ellingsrud er viktige aktører i lokalmiljøet.
- Skolemiljøene på de tre skolene er avhengig av hverandre - Felles skjebne
- Skolene har et stort mangfold
- Vi har et felles ønske om å være verdens beste sted å vokse opp – et sted du opplever som trygt og utviklende.
- Bydelstjenestene er viktig for barn og ungdom på Ellingsrud derfor ønsker vi at en kunnskapsbasert plattform – både skole og bydel Alna

Felles satsing for skolene

- Et samarbeid mellom skoleeier, skoleledere og lærere, og universitet- og høyskolesektoren. Samarbeidet skal ta utgangspunkt i skolens behov for å utvikle kompetanse til alle sine ansatte.
- Skolene ønsker skreddersøm til Ellingsrudskolenes behov.
- Nøkkelpersoner i bydelstjenestene er med.
- Kultursensitivitet/forståelse, demokratiforståelse, kontroversielle temaer i klasserommet, tilhørighet, mangfold og profesjonsfellesskap.

Undervise og håndtere kontroversielle tema

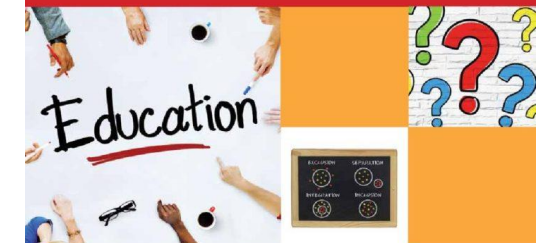
“Learning how to engage in dialogue with people whose values are different from one’s own and to respect them is central to the democratic process and essential for the protection and strengthening of democracy and fostering a culture of human rights”

Kerr and Huddleston (2015)

Kontroversielle tema i læreplanen

Læreplanen er en vanlig kilde til uenighet i skolen. Noen fag og tema er mer forbundet med uenighet enn andre, særlig:

- **Historie** – omstridte fremstillinger om fortiden
- **Religion og livssyn** – moralske tema og spørsmål om hensikten og meningen med livet
- **Kropp- og seksualundervisning** – en rekke tema kan være personlig sensitive
- **Samfunnsfag** – motstridende politiske agendaer og ideologier
- **Litteratur** – moralske og sosiale problemer og dilemmaer i fiksjon
- **Naturfag** – motstridende teorier og praksis

Kompetanseutviklingsmaterieil for effektiv undervisning i kontroversielle tema, utviklet med deltakelse fra Irland, Kypros, Montenegro, Spania og Storbritannia og med støtte fra Albania, Frankrike, Sverige og Østerrike

Hva er den beste tilnærmingen til kontroversielle tema?

- Den beste tilnærmingen er utvilsomt å ikke vike unna, men omfavne dem som en naturlig del av skolehverdagen, som kan håndteres gjennom diskusjon og dialog.
- For elever betyr det å anerkjenne at diskusjoner om kontroversielle tema – enten de forgår i klasserommet, elevrådet, allmøter eller debattgrupper – har et dobbelt formål. På den ene siden er det en mulighet for elevene til å diskutere og argumentere for egne synspunkter. På den andre siden er det et middel for læring – ikke bare faglig, men også hvordan man skal håndtere uenighet og forskjeller i skolen og livet generelt.

Tips fra Wergelandsenteret – ordvalg og språk betyr noe.

- Bytt perspektiv fra person til samfunn
  - Fra: «Hva mener du om innvandring?»
  - Til «Hva mener folk i Norge om innvandring?»

  - Fra: «Hvordan ser du på homofiles rett til å adoptere barn?»
  - Til: «Hvilke syn finnes på homofiles rett til å adoptere barn?»
- Fra «DE» til «DE AV OSS»
  - De av oss som er gutter
  - De av oss som er flerkulturelle
  - De av oss som er venstrehendte